www.vpo.go.tz

OFISI YA MAKAMU WA RAIS

MUUNGANO NA MAZINGIRA

TOLEO NA. 35 JUNI, 2020

HALI YA JANGWA

na mikakati ya Serikali katika kuinusuru

Makamu wa Rais akutana na watendaji wa ofisi yake

uk.3

Fahamu kuhusu hifadhi ya bioanuai nchini Tanzania

uk.12

Ifahamu misingi ya Muungano Kikatiba na Kisheria

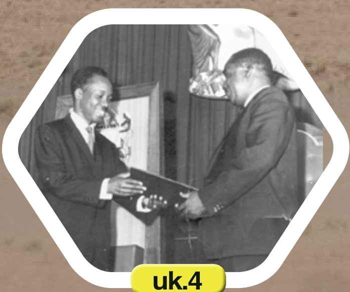

uk.4

uk.15

Waziri Zungu atatua chanhamoto ya uchafuzi wa mifereji Ilala

Jarida hili limetolewa na Kitengo cha Mawasiliano Serikalini I S.L.P 2502, Dodoma, Tanzania

Ofisi ya Makamu wa Rais ofisi_ya_makamu_wa_rais @vpo_tanzania

Bodi ya Uhariri

Mwenyekiti
Emelda Teikwa

Wajumbe
Julius Enock
Cesilia Nkwamu
Mugisha Kyamani
Obeid Ndahoze
Lulu Mussa
Monica Sapanjo
Robert Hokororo

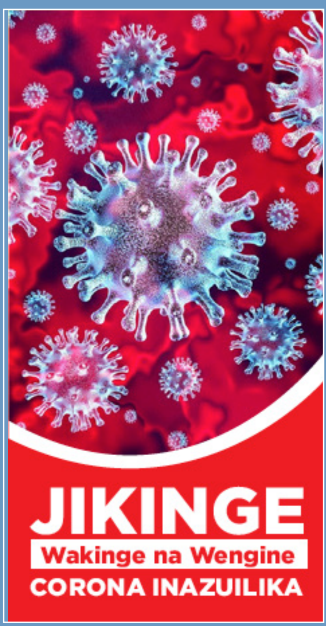

Dibaji

Kila Juni 17 Tanzania huungana na mataifa mengine kuadhimisha Siku ya ya Kimataifa ya Kupambana na Kuenea kwa Hali ya Jangwa na Ukame. Kaulimbiu katika maadhimisho ya mwaka huu ni "Tudhibiti Kuongezeka kwa Uzalishaji wa Chakula na Malighafi; Tukabiliane na Kuenea kwa Hali ya Jangwa na Ukame".

Kimsingi kaulimbiu hii inaelimisha jamii kuzalisha chakula na malighafi kwa njia endelevu ili kunusuru ardhi kutokana na hali ya Jangwa na Ukame. Aidha, Jamii inaelimishwa juu ya uhusiano wa Uzalishaji, Ulaji na Matumizi ya Ardhi.

Kuenea kwa hali ya jangwa na ukame ni moja ya changamoto za hifadhi ya Mazingira inayotishia uzalishaji wa chakula, ustawi wa jamii na maendeleo ya kiuchumi duniani kote.

Hivyo, maadhimisho haya yanahimiza kuwepo kwa uwiano mzuri wa njia za uzalishaji, aina ya mazao yanayozalishwa na tabia ya ulaji ili kuepuka uharibifu wa ardhi na kuenea kwa hali ya jangwa na ukame.

Aidha, Kauli mbiu hii inalenga kukuza uelewa na kuhamasisha jamii kubadili mazoea ya kufanya shughuli za uzalishaji na matumizi ya rasilimali yasiyo endelevu kama vile, kufyeka misitu na kuchoma moto hovyo maeneo makubwa kwa ajili ya kupata ardhi ya kilimo na hivyo kuchangia uharibifu wa ardhi na kuenea kwa hali ya jangwa na ukame.

Katika toleo hili la 35 la jarida la Ofisi ya Makamu wa Rais zipo makala mbalimbali kuhusu mazingira na Muungano ambazo zitamfanya msomaji aelimike na kuhabarika.

Kwa mantiki hiyo toleo la jarida hili linatoa dondoo mbalimbali kuhusu utekelezaji wa shughuli na miradi kadhaa inayoratibiwa na Ofisi ya Makamu wa Rais.

Aidha pamoja na changamoto mbalimbali wananchi wanaendelea kuaswa kuchukua tahadhari dhidi ya maambukizi ya virusi vya Corona vinavyosababisha ugonjwa wa Covid 19. **Jikinge, Wakinge Wengine, CORONA INAZUILIKA.**

Tunawatakia usomaji mwema wa toleo hili la 35 la jarida la Ofisi ya Makamu wa Rais

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Samia Suluhu Hassan akizungumza na viongozi na watumishi waandamizi wa Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira) na Baaraza la Hifadhi na Usimamizi wa Mazingira (NEMC) katika kikao kilichofanyika Juni 06, 2020 jijini Dodoma.

Makamu wa Rais akutana na watendaji wa Ofisi yake

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mhe. Samia Suluhu Hassan Juni 6, 2020 amekutana na viongozi na watumishi waandamizi wa Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira) na Baraza la Taifa la Hifadhi na Usimamizi wa Mazingira (NEMC) jijini Dodoma.

Katika kikao hicho ambacho ni mwendelezo wa Maadhimisho ya Siku ya Mazingira Duniani yanayofanyika kila mwaka ifikapo Juni 5, Mhe. Samia amezungumzia tathmini ya utekelezaji wa majukumu ya Ofisi hiyo kwa kipindi cha miaka mitano tangu aingie madarakani.

Lengo ni kuona tunaposherehekea Siku ya Mazingira Duniani, Ofisi imekuwa ikisimamia vipi suala zima la uratibu wa udhibiti wa uchafuzi wa mazingira ili kuhakikisha rasilimali zilizopo zinatumika kwa uendelevu.

Kwa mfano, usimamizi wa miradi ya maendeleo inayolenga kurekebisha mifumo ikolojia na bioanuai, kupunguza gesijoto na kuhakikisha tunapanda miti ili kunyonya hewa ukaa, kupunguza ukame na kuhakikisha usalama wa chakula, kurekebisha mazingira katika migodi kwa kuhakikisha uoto wa asili unarejeshwa mara baada ya migodi hiyo kufungwa.

Aidha, Mhe. Makamu wa Rais alisisitiza umuhimu wa Ofisi kuwa na takwimu na tathmini zinazoonesha uhalisia wa uchafuzi wa mazingira unaotokana na shughuli za binadamu kwa mfano ukataji wa miti kiholela, uchimbaji wa mchanga na vifusi, utiririshaji wa maji sumu na maji taka kutoka kwenye migodi kwenda kwenye vyanzo vya maji, mito na maziwa.

> Ili kuweza kuratibu kwa ufanisi shughuli za binadamu zinazochangia kwenye uharibifu wa mazingira kuna umuhimu wa kufanya mapitio ya Sera ya Mazingira ili kuja na mkakati utakaoainisha majukumu, changamoto na maono ya Ofisi kwa kushirikiana na sekta mbalimbali

Pia alielekeza kuwa ili kuweza kuratibu kwa ufanisi shughuli za binadamu zinazochangia kwenye uharibifu wa mazingira kuna umuhimu wa kufanya mapitio ya Sera ya Mazingira ili kuja na mkakati utakaoainisha majukumu, changamoto na maono ya Ofisi kwa kushirikiana na sekta mbalimbali.

Ili kuhakikisha kuwa wananchi wanawajibika moja kwa moja katika utunzaji na usimamizi wa mazingira, Mhe. Samia alisisitiza umuhimu wa kufanya kazi kwa kushirikisha Viongozi wa Serikali za Mitaa ili kuhakikisha kuwa takwimu za mazingira katika sekta mbalimbali zinawekwa sawa kuanzia ngazi za chini.

Aidha, Mhe. Makamu wa Rais alipongeza hatua zilizochukuliwa na Ofisi hiyo katika usimamizi wa katazo la matumizi ya mifuko ya plastiki. Pia alioa maagizo kwa Ofisi hiyo kwa kushirikiana na TAMISEMI kukamilisha mchakato wa kupatikana na kupewa mafunzo stahiki Wakaguzi wa Mazingira katika Halmashauri zote nchini.

Aliwataka viongozi na watumishi kuendelea kushiriki kikamilifu katika utekelezaji wa miradi mikubwa ya kimkakati kama vile ujenzi wa Reli ya SGR na Bwawa la Kuzalisha Umeme la Mwalimu Nyerere, ili kuendelea kutoa ushauri wa kitaalamu. Makamu wa Rais pia amekemea tabia ya baadhi ya watumishi kushiriki vitendo vya ubadhirifu ambavyo vimekuwa vikiitia doa Ofisi.

Alisisitiza suala la kufanya tathmini katika maeneo yote ya migodi na wachimbaji wadogo ili kubaini kiwango cha uharibifu wa mazingira na kuchukua hatua stahiki na kwa wakati kabla madhara kwa binadamu na mazingira hayajatokea.

Hivyo Mhe. Samia aliwataka viongozi na watumishi kuendelea kutoa elimu zaidi kwa umma ili kuongeza uelewa kwa wananchi katika masuala ya utunzaji na uhifadhi wa mazingira

Ifahamu misingi ya Muungano Kikatiba na Kisheria

Hayati Mwalimu Julius Nyerere na hayati Sheikh Abeid Karume wakiweka saini kwenye hati ya Muungano mwaka 1964.

Na Cesilia **Nkwamu**

Jamhuri ya Muungano wa Tanzania iliundwa Aprili 26, 1964 kufuatia Muungano wa hiari wa nchi huru mbili ambazo ni iliyokuwa Jamhuri ya Tanganyika na Jamhuri ya Watu wa Zanzibar. Viongozi waasisi wa Muungano huu ni Mwl. Julius K. Nyerere na Sheikh Abeid Amani Karume.

Kabla ya Muungano huo, kulikuwa na nchi mbili zilizojitegemea, Jamhuri ya Watu wa Zanzibar iliyoundwa mara baada ya Mapinduzi ya Januari 12, mwaka 1964 na Jamhuri ya Tanganyika iliyoundwa mwaka 1962 baada ya kupata uhuru tarehe 9 Desemba, 1961. Kila nchi ilikuwa na mipaka, Katiba na Serikali yake, na iliendesha shughuli zake kwa kujitegemea kiutawala.

Muungano Kikatiba na Kisheria

Hati ya Makubaliano ya Muungano (The Articles of Union) iliyosainiwa Aprili 22, 1964 na kuridhiwa na Bunge kwa upande wa Jamhuri ya Tanganyika na Baraza la Mapinduzi kwa upande wa Jamhuri ya Watu wa Zanzibar ndio msingi mkuu kiKatiba na kisheria wa kuasisiwa kwa Muungano.

Hati hii ya Muungano ina hadhi ya mkataba wa kimataifa ambao kwa utaratibu wa mfumo wa sheria za kiingereza (common law system) ambao ndiyo mfumo ambao nchi yetu inaufuata, mamlaka ya kusaini mikataba ya kimataifa ni ya Serikali (Executive). Hatahivyo, kwa mfumo huo ili mkataba wa kimataifa upate nguvu za kisheria lazima utungiwe sheria mahsusi ya kuufanya kuwa sehemu ya sheria za nchi.

> Kwa mujibu wa Hati ya Makubaliano ya Muungano na sheria zilizoridhia Hati hiyo, Katiba ya Mpito ilipaswa kutumika kwa kipindi cha mwaka mmoja na baada ya hapo Rais wa Jamhuri ya Muungano kwa kushauriana na kukubaliana na Rais wa Zanzibar walitakiwa kuitisha Bunge Maalum ili kutunga Katiba ya Kudumu ya Jamhuri ya Muungano.

Mfumo huo unajulikana kama "dualism", na unatambua kuwa sheria za kimataifa na sheria za kitaifa ni mifumo miwili tofauti, hivyo, ni lazima Mkataba wa Kimataifa upate ridhaa ya Bunge kwa kutungiwa sheria mahsusi ili kuufanya Mkataba huo kuwa na nguvu ya kisheria na kuweza kutekelezwa.

Kutokana na matakwa hayo, Ibara ya (viii) ya Hati ya Mkataba wa Muungano ilieleza kuwa Bunge la Tanganyika na Baraza la Mapinduzi yatatakiwa kutunga sheria za kuuridhia Mkataba wa Muungano. Ni kwa muktadha huo ambapo Bunge la Tanganyika lilitunga Sheria ya Muungano wa Tanganyika na Zanzibar, Sheria namba 22 ya mwaka 1964 (The Union of Tanganyika and Zanzibar Act, 1964 [Act No. 22 of 1964] ili kuuridhia Mkataba huo.

Vilevile, kwa upande wa Zanzibar, Baraza la Mapinduzi lilitunga Sheria ya Muungano wa Zanzibar na Tanganyika, (The Union of Zanzibar and Tanganyika Law, 1964) ambayo ilichapishwa katika Gazeti la Serikali ya Muungano Na. 243 la tarehe 1 Mei, 1964. Hivyo, sheria za Muungano (Acts of Union) pamoja na Mkataba wa Muungano (Articles of Union) zimekuwa sehemu ya sheria za Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kuanzia tarehe 26 Aprili, 1964.

Mara baada ya kukamilika kwa taratibu za kisheria za kuridhiwa kwa Hati ya Makubaliano ya Muungano, Hati hiyo iliwasilishwa kwa Katibu Mkuu waUmoja wa Mataifa kuiarifu jumuiya ya Kimataifa na kuomba kutambuliwa kwa Dola ya Jamhuri ya Muungano wa Tanganyika na Zanzibar mahali pa zilizokuwa Jamhuri ya Tanganyika na Jamhuri ya Watu wa Zanzibar.

Aidha, sheria ya Muungano katika kifungu cha 5(1) ilitamka bayana kuwa katika kipindi cha mpito Katiba ya Tanganyika ndiyo itakuwa Katiba ya Jamhuri ya Muungano kwa kadri itakavyorekebishwa ili kutoa mamlaka kwa Bunge na Serikali ya Muungano kwa Mambo ya Muungano ambayo ni Katiba ya Tanzania na Serikali ya Jamhuri ya Muungano, Mambo ya Nchi za Nje, Ulinzi na Usalama, Polisi na Mamlaka juu ya mambo yanayohusika na hali ya hatari.

Pia Uraia, Uhamiaji, Mikopo na Biashara ya Nchi za Nje, Utumishi katika Serikali ya Jamhuri ya Muungano, Kodi ya Mapato inayolipwa na watu binafsi na mashirika, ushuru wa forodha na ushuru wa bidhaa zinazotengenezwa nchini Tanzania unaosimamiwa na Idara ya Forodha,Bandari, mambo yanayohusika na usafiri wa anga, posta na simu.

Sheria ya Muungano pia ilitambua uwepo wa Baraza la Wawakilishi na Serikali ya Zanzibar kwa mujibu wa Sheria za Zanzibar na kwa mambo ambayo siyo ya Muungano. Vilevile sheria za Muungano zilimtaka Rais kutoa Amri (Decrees) ili kuirekebisha Katiba ya Tanganyika iweze kukidhi matakwa ya Hati za Muungano na kuweza kuiongoza Jamhuri ya Muungano. Rais pia kwa mujibu wa kifungu cha 10 cha sheria ya Muungano alipaswa kuziwasilisha Amri hizo Bungeni kwa taarifa.

Kwa mujibu wa mamlaka hayo, Mei mosi, 1964 Rais wa Jamhuri ya Muungano kwa kushauriana na kukubaliana na Rais wa Zanzibar alitoa Amri mbili zilizoweka utaratibu wa kiKatiba na kisheria wa kusimamia kipindi cha mpito. Amri hizo ni Amri ya Masharti ya Kipindi cha Mpito ya Mwaka 1964 (The Transitional Provision Decree, 1964) na Amri ya Katiba ya Muda ya Mwaka 1964 (The Interim Constitution Decree, 1964). Amri ya Masharti ya Kipindi

Inaendelea Uk 5 >>

>> Inatokaa Uk 4

cha Mpito ilitamka kwamba tangu siku ya Muungano kila kilichokuwa cha Tanganyika kitageuka kuwa cha Jamhuri ya Muungano.

Aidha, kwa kupitia Amri ya Katiba ya Muda, Katiba ya Jamhuri ya Tanganyika iligeuzwa kuwa Katiba ya Jamhuri ya Muungano baada ya kuifanyia marekebisho katika baadhi ya ibara ili ikidhi mabadiliko yaliyotokana na Muungano. Vilevile, jina la Jamhuri ya Muungano wa Tanganyika na Zanzibar lilibadilishwa na kuwa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kupitia sheria ya Bunge iliyoitwa "The United Republic (Declaration of Name) Act, 1964" na jina hilo lilianza kutumika rasmi tarehe 28 Oktoba, 1964. Kifungu cha 2(1) cha Sheria hiyo kinaeleza:

Notwithstanding the provisions of section 4 of the Acts of Union of Tanganyika and Zanzibar, it is hereby declared that the United Republic of Tanganyika and Zanzibar shall henceforth be known as the United Republic of Tanzania, and the existing law of Tanganyika and Zanzibar shall be construed accordingly.

Kwa tafsiri isiyo rasmi kifungu hicho kinamaanisha kwamba, "pamoja na maelekezo ya kifungu cha 4 cha sheria za Muungano, inatamkwa kwamba Jamhuri ya Tanganyika na Jamhuri ya Watu wa Zanzibar zitalazimika kuanzia sasa kujulikana kama Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, na sheria zilizopo za Tanganyika na Zanzibar zitasomeka kwa msingi huo". Mara baada ya kupatikana kwa jina jipya, tarehe 18 Desemba, 1964 Katibu Mkuu wa Umoja wa Mataifa aliarifiwa rasmi juu ya jina hilo.

Kwa mujibu wa Hati ya Makubaliano ya Muungano na sheria zilizoridhia Hati hiyo, Katiba ya Mpito ilipaswa kutumika kwa kipindi cha mwaka mmoja na baada ya hapo Rais wa Jamhuri ya Muungano kwa kushauriana na kukubaliana na Rais wa Zanzibar walitakiwa kuitisha Bunge Maalum ili kutunga Katiba ya Kudumu ya Jamhuri ya Muungano.

Hata hivyo, Bunge Maalum halikuitishwa na badala yake Bunge la Jamhuri ya Muungano lilipitisha "The Constituent Assembly Act, 1965" iliyoahirisha kuitishwa kwa Bunge Maalum mpaka itakapoamriwa liitishwe. Aidha, Bunge la Jamhuri ya Muungano liliitishwa kutunga Katiba ya Muda ya Jamhuri ya Muungano "The Interim Constitution of the United Republic of Tanzania, 1965".

Katiba hiyo ya muda ilijumuisha mambo yote 11 ya Muungano, kama yalivyoorodheshwa kwenye Hati ya Makubaliano ya Muungano. Hatahivyo katika kipindi hicho cha mpito orodha ya mambo ya muungano iliongezeka kutokana na mahitaji ya ndani ya wananchi na mabadiliko yaliyokuwa yanaendendelea kutokea kwenye ukanda wetu wa Afrika Mashariki.

Kati ya mwaka 1965 na 1973 mambo

Ifahamu misingi ya Muungano Kikatiba na Kisheria

ya Muungano yaliongezeka kutoka 11 hadi kufikia 16, na Pande zetu mbili za Muungano zilikubaliana kuwa mambo hayo yaongezwe katika Katiba na taratibu za kisheria na Kikatiba zilifuatwa.

Jambo la kwanza kuongezwa, yaani la 12 lilikuwa ni "sarafu, mabenki na fedha za kigeni". Hii ilifanyika tarehe 10 Juni, 1965 kufuatia kuvunjika kwa Bodi ya Sarafu ya Afrika Mashariki (East African Currency Board) mwaka 1964. Kwa ajili hiyo, kila nchi mwanachama wa Jumuiya ililazimika kuwa na sarafu yake na mipango yake ya kusimamia mambo yake ya kibenki na fedha. Serikali zetu mbili zilikubaliana masuala hayo yashughulikiwe na Serikali ya Muungano na muswada husika wa Bunge uliidhinishwa kuwa Sheria na Mzee Abeid Amani Karume aliyekuwa akikaimu Urais Juni 10, 1965.

Agosti 11, 1967 yaliongezwa mambo ya Leseni za Viwanda na Takwimu (Jambo la 13) na Elimu ya Juu (Jambo la 14) kupitia Sheria ya mabadiliko ya Katiba ya Muda ya Mwaka 1965 (the Interim Constitution (Amendment) Act, No. 35 of 1967). Tarehe 22 Julai, 1968 "rasilimali ya mafuta, petroli na gesi asilia" iliongezwa kwenye Orodha ya Mambo ya Muungano na kuwa jambo la 15.

Kimsingi Serikali ya Muungano ilipewa jukumu la kuagiza mafuta ya petroli na gesi asilia kwa ajili ya nchi nzima. Tarehe 22 Novemba, 1973 Baraza la Mitihani la Taifa liliongezwa na kuwa jambo la 16. Hii ilifuatia kuvunjika kwa Baraza la Mitihani la Afrika Mashariki mwaka 1971 na hivyo nchi yetu kulazimika kuunda Baraza la Mitihani la Taifa mwaka 1973.

Katiba ya Muda ilidumu hadi tarehe 25 Machi, mwaka 1977 ambapo Rais wa Jamhuri ya Muungano aliteua Tume ya Katiba kwa mujibu wa Ibara ya (vii) ya Hati ya Muungano yenye wajumbe 20 ambao 10

Inaendelea Uk 6 >>

>> Inatokaa Uk 5

walitoka upande wa Bara na 10 upande wa Zanzibar. Aidha Aprili 18, 1977, Rais wa Jamhuri ya Muungano kupitia Tangazo la Serikali alichapisha mapendekezo ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano yaliyofuatiwa na Bunge Maalum la Katiba ambalo liliitishwa na kukutana Dar es Salaam tarehe 25 Aprili, 1977.

Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya Mwaka 1977

Tangu kutungwa kwa Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania mwaka 1977, Katiba hii imeshafanyiwa mabadiliko (amendments) mara 14. Kwa ujumla lengo la mabadiliko hayo ya Katiba limekuwa ni kuiboresha na kuifanya iendane na mabadiliko mbalimbali yanayotokea nchini na pia kukidhi matakwa na mahitaji ya wananchi kwa ujumla. Aidha, marekebisho hayo yaligusa maeneo mbalimbali ya Katiba ila kwa lengo la mada hii nitajikita zaidi katika marekebisho yaliyogusa Muungano moja kwa moja.

Kwa mara ya kwanza Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya mwaka 1977 ilifanyiwa marekebisho mwaka 1979 ili kuanzisha Mahakama ya Rufani ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania mara baada ya kuvunjika kwa Mahakama ya Rufani ya iliyokuwa Jumuiya ya Afrika Mashariki mwaka 1978. Marekebisho haya yalisababisha orodha ya mambo ya Muungano kubadilika kwa kuongezeka suala la Mahakama ya Rufani ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania.

Mabadiliko ya pili ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano yalifanyika mwaka 1980 ili kuweka ibara mpya katika Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania zilizotokana na kutungwa kwa mara ya kwanza tangu Mapinduzi ya Zanzibar, kwa Katiba ya Zanzibar iliyotungwa na Baraza la Wawakilishi na kupata kibali cha Rais wa Zanzibar mnamo mwaka 1979.

Mabadiliko mengine makubwa katika Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania yaliyogusa Muungano ni mabadiliko ya tano ambayo yalifanyika mwaka 1984. Kwa ujumla mabadiliko haya yaligusa sehemu kubwa ya Katiba ya Muungano kuanzia utangulizi, vichwa vya sura na maudhui pia. Kwa upande wa Muungano, katika mabadiliko hayo Katiba ilitangaza Jamhuri ya Muungano kuwa ni nchi moja. Aidha, Katiba iliweka masharti ya kuanzisha Akaunti ya Pamoja na Tume ya Pamoja ya Fedha. [Rejea ibara ya 133 na 134 ya Katiba].

Vilevile mabadiliko ya nane ya Katiba yaliyofanyika mwaka 1992 yalifuta mfumo wa chama kimoja cha siasa na

Ifahamu misingi ya Muungano Kikatiba na Kisheria

kurejesha mfumo wa vyama vingi vya siasa hali iliyosababisha kuongezeka kwa jambo jingine la Muungano ambalo ni "Uandikishaji wa Vyama vya Siasa". Mabadiliko hayo yaligusa pia aina za Wabunge na pia kuweka masharti kwamba kila mgombea ubunge lazima apendekezwe na chama cha siasa. Mabadiliko hayo vilevile yaliweka masharti ya kuzuia maafisa waandamizi katika utumishi wa Serikali ya Jamhuri ya Muungano kuchaguliwa kuwa Wabunge mpaka pale watakapokoma kuwa watumishi.

Mabadiliko mengine muhimu ya Katiba yaliyogusa Muungano ni yale ya 11 yaliyofanyika mwaka 1994. Mabadiliko hayo yalihusu kuweka utaratibu mpya wa mgombea Urais wa Jamhuri ya Muungano

kuwa na mgombea mwenza kwa nafasi ya Makamu wa Rais. Mabadiliko haya ndiyo yalisitisha nafasi ya Rais wa Zanzibar kuwa Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano.

Kwa mintaarafu hiyo, ni wazi kwamba tangu kuasisiwa kwa Muungano huo mwaka 1964, hatua za kikatiba na kisheria zimechukuliwa ili kutekeleza makubaliano yaliyomo kwenye Hati ya Makubaliano ya Muungano ikiwemo kuunda Jamhuri ya Muungano wa Tanzania yenye Serikali mbili na taasisi zake zinazotekeleza majukumu kwa mujibu wa Katiba na sheria. Ni miaka 50 sasa, tangu kuasisiwa kwa Muungano huu.

Muundo wa Muungano kiKatiba na Kisheria

Kwa mujibu wa Ibara ya (i) ya Hati ya Mkataba wa Muungano Jamhuri ya Tanganyika na Jamhuri ya Watu wa Zanzibar ziliungana kuwa Dola moja ya Jamhuri. Vile vile Hati ya Muungano inatambua uwepo wa Serikali ya Jamhuri ya Muungano yenye mamlaka kwa mambo yote yaliyoorodheshwa kuwa ya Muungano na kwa mambo yote yasiyo ya Muungano yanayoihusu Tanganyika na Serikali ya Zanzibar yenye mamlaka kwa mambo yasiyo ya Muungano yanayoihusu Zanzibar. Pia, Mkataba unaeleza kuwa kutakuwa na Baraza la Wawakilishi Zanzibar na Bunge la Jamhuri ya Muungano yenye mamlaka kama zilivyo serikali.

Aidha, kwa mujibu wa Ibara ya 1 ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano ya mwaka 1977, Tanzania ni nchi moja na ni Jamhuri ya Muungano. Katiba katika Ibara ya 4 inaanzisha vyombo viwili vyenye mamlaka ya utendaji ambavyo ni serikali ya Jamhuri ya Muungano na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar; vyombo viwili vyenye mamlaka ya kutekeleza utoaji haki ambavyo ni Mahakama ya Serikali ya Jamhuri ya Muungano na Mahakama ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar; na vyombo viwili vyenye mamlaka ya kutunga sheria ambavyo ni Bunge na Baraza la Wawakilishi.

Vilevile, ibara ya 34 ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano inatamka kwamba, kutakuwa na serikali ya Jamhuri ya Muungano ambayo itakuwa na Mamlaka juu ya Mambo yote ya Muungano katika Jamhuri ya Muungano, na pia juu ya mambo mengine yote yahusuyo Tanzania Bara. Mamlaka yote ya serikali ya Jamhuri ya Muungano juu ya mambo yote ya Muungano katika Jamhuri ya Muungano, na pia juu ya mambo mengine yote yahusuyo Tanzania Bara, yatakuwa mikononi mwa Rais wa Jamhuri ya Muungano.

Hivyo basi, kwa mujibu wa Hati ya Makubaliano ya Muungano ambayo pia imekuwa msingi mkuu wa Katiba ya Jamhuri ya Muungano ya mwaka 1977, ni dhahiri kwamba muundo wa Muungano wetu ni wa nchi moja yenye Serikali mbili ambazo ni Serikali ya Jamhuri ya Muungano na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar.

Muungano umetimiza miaka 56 mwaka huu. Huu ni uthibitisho kuwa kama Muungano huu ungewekwa kwenye mizani na kupimwa ni dhahiri shahiri kuwa upande wa mafanikio ungekuwa na uzito mkubwa sana kuliko ule wa changamoto zikiangaliwa katika jicho la matatizo.

HALI YA JANGWA na mikakati ya Serikali katika kuinusuru

Sehemu ya nchi iliyogeuka jangwa kutokana na kukosa miti.

Na Robert **Hokororo**

Kuenea kwa hali ya jangwa na ukame ni moja ya changamoto za hifadhi ya mazingira inayotishia uzalishaji wa chakula, ustawi wa jamii na maendeleo ya kiuchumi duniani kote.

Kutokana na changamoto hizo, pamekuwepo na ongezeko la ukame, upungufu wa mazao ya chakula na biashara pamoja na kuongezeka kwa hali ya umaskini miongoni mwa jamii za Watanzania.

Suala la matumizi bora na endelevu ya ardhi ni muhimu katika kupambana na kukabiliana na kuenea kwa hali ya jangwa na ukame, kwani kasi ya uharibifu wa mazingira ya ardhi na vyanzo vya maji inaongezeka kutokana na ukataji wa miti hovyo, ufugaji holela, kilimo cha kuhamahama, uchimbaji madini usio endelevu, uendelezaji wa makazi usiozingatia taratibu za mipango miji na kutokuzingatia maelekezo ya wataalam kuhusu namna bora kuedeleza ardhi kunazidisha ukubwa wa tatizo hili.

Juni 17 Tanzania iliungana na nchi nyingine duniani kuadhimisha Siku ya Kimataifa ya Kupambana na Kuenea kwa Hali ya Jangwa na Ukame. Maadhimisho haya yanahimiza kuwepo kwa uwiano mzuri wa njia za uzalishaji, aina ya mazao yanayozalishwa na tabia ya ulaji ili kuepuka uharibifu wa ardhi na kuenea kwa hali ya jangwa na ukame.

Maadhimisho yam waka yaliongozwa na kaulimbiu "Tudhibiti Kuongezeka kwa Uzalishaji wa Chakula na Malighafi; Tukabiliane na Kuenea kwa Hali ya Jangwa na Ukame" ambayo kismingi inalenga kuelimisha jamii kuzalisha chakula na malighafi kwa njia endelevu ili kunusuru ardhi kutokana na hali ya Jangwa na Ukame. Aidha, Jamii inaelimishwa juu ya uhusiano wa Uzalishaji, Ulaji na Matumizi endelevu ya ardhi.

Tafiti zinaonesha kuwa asilimia 75 ya ardhi yote duniani imebadilishwa kutoka kwenye hali yake ya asili na kuwa kwenye matumizi mengine hasa kilimo. Tathmini iliyofanywa na Sekretarieti ya Mkataba wa Umoja wa Mataifa wa Kupambana na Kuenea kwa Hali ya Jangwa na Ukame imebainisha kuwa ifikapo mwaka 2030, uzalishaji wa chakula cha kukidhi ongezeko la idadi ya watu duniani utahitaji hekta milioni 300 zaidi.

Tathmini hii, inaonyesha kuwa mahitaji ya malighafi za kuzalisha nguo na viatu yanachangia asilimia 8 ya uzalishaji wa gesijoto duniani ambapo yanatarajiwa kuongezeka kwa takribani asilimia 50 ifikapo mwaka 2030.

Ili kukabiliaan na changazo hizo, Tanzania ambayo ni nchi mwanachama imefanya jitihada mbalimbali ili kunusustu hali ambazo pamoja na kuandaa programu maalumu ya Mpango wa Kudhibiti Ukame (2018) ambapo utafiti wa kubainisha maeneo kame umeanza kufanyika nchi nzima.

Pia nchi imetunga Sheria, Kanuni, Miongozo, Programu na Matamko mbalimbali kwa kuzingatia sekta ambazo zina utegemezi wa moja kwa moja na ardhi.

Mikakati mingine ni pamoja na Mkakati wa Kuhifadhi Mazingira ya Ardhi na Vyanzo vya Maji wa mwaka 2006, ambao unatekelezwa katika mikoa yote Tanzania Bara, Mfumo wa Taifa wa Matumizi ya Ardhi (2013 – 2033) ambao nao pia unatekelezwa katika mikoa yote Tanzania Bara.

Ni dhahiri kuwa kuwa utegemezi mkubwa wa rasilimali kama misitu umechangia kwa kiasi kikubwa hatari ya nchi kugeuka jangwa ambapo tafiti zinaonyesha asilimia 85 ya Watanzania wanategemea kuni na mkaa kwa ajili ya kupikia hatua inayochangia upotevu wa hekta 372,000 za misitu kila mwaka.

Mikakati hii imesaidia uhamasishaji wa matumizi ya Nishati Mbadala wa Mkaa na Kuni ambapo majeshi, shule, vyuo, hospitali na baadhi ya hoteli za kitalii hapa nchini zinatumia nishati mbadala wa mkaa.

Akitoa tamko la Siku hii, Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira) Mhe. Mussa Azzam Zungu anasema suala la matumizi bora na endelevu ya ardhi ni muhimu katika kupambana na kukabiliana na kuenea kwa hali ya jangwa na ukame.

"Tunatambua kwamba nchi yetu ina uhitaji mkubwa wa ardhi yenye rutuba kwa ajili ya kuzalisha chakula na uendelezaji wa shughuli za ufugaji kutokana na ongezeko la idadi ya watu. Tafiti zinaonyesha kwamba asilimia 61 ya ardhi ipo katika hatari ya kugeuka jangwa na asilimia 16 ya nchi nzima imekwisha onyesha dalili za wazi za kuwa jangwa," anatahadharisha.

Waziri huyo anabainisha kuwa katika kupunguza utegemezi wa nishati ya kuni na mkaa ambayo husababisha ukame na kuenea kwa jangwa, Serikali, ipo katika ujenzi wa Bwawa la kuzalisha Umeme la Julius Nyerere Hydropower Station lenye uwezo wa kuzalisha megawati za umeme zaidi ya 2,115.

"Umeme huu utapatikana kwa bei rahisi na hivyo kuwezesha wananchi wa kawaida na taasisi kutumia umeme kama nishati ya kupikia. Sambamba na hilo Serikali inaendelea na ujenzi wa reli kwa ajili ya treni ya umeme (Tanzania Stardard Gauge Railway-SGR) kwa lengo la kupunguza msongamano wa magari katika barabara zetu na hivyo, kupunguza uzalishaji wa gesijoto unaosababisha mabadiliko ya tabianchi ambayo huchangia kuwepo kwa hali ya jangwa na ukame,"anafafanua Zungu.

Ikumbukwe kuwa hifadhi ya mazingira si kazi ya Serikali pekee yake bali ni jukumu la kila mmoja katika ngazi zote kuanzia ngazi ya kaya, taasisi zote za Serikali na zisizo za Serikali, asasi za kiraia katika ngazi zote hivyo hatuna budi kushirikiana kikamilifu kusimamia Sheria na Kanuni za hifadhi ya mazingira. Kila mmoja ana wajibu na fursa muhimu katika kukabiliana na changamoto za uharibifu wa mazingira hapa nchini.

Kwa kuwa jukumu la kuhifadhi mazingira si la Serikali pekee bali kila mmoja ana wajibu wa kuunga mkono jitihada za Serikali katika kuhifadhi mazingira ili kukabiliana na hali ya ukame na kuenea kwa jangwa hapa nchini.

Zungu abaini ukosefu wa cheti cha mazingira machimbo ya kaolin Kisarawe

Waziri wa nchi ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira) Mussa Azzan Zungu akiambatana na Mkuu wa Wilaya ya Kisarawe Mhe. Jokate Mwegelo, viongozi wa Kamati ya Ulinzi na Usalama pamoja na viongozi wengine mara baada ya kuwasili eneo la machimbo ya madini ya Kaolin wilayani Kisarawe mkoani Pwani.

Na Charles **Kombe**

Waziri wa Nchi ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira) Mhe. Mussa Azzan Zungu amefanya ziara katika eneo la machimbo ya madini ya kaolin yanayomilikiwa na kampuni ya Rakkadlin Co. Ltd wilayani Kisarawe lenye changamoto za kimazingira ikiwemo kutokuwa na cheti cha tathmini ya athari kwa mazingira.

Mhe. Zungu ameambatana na Mkuu wa Wilaya ya Kisarawe Mhe. Jokate Mwegelo, Meneja wa Kanda ya Mashariki wa Baraza la Taifa la Hifadhi na Usimamizi wa Mazingira (NEMC) Bw. Anorld Mapinduzi, wanasheria kutoka Ofisi ya Makamu wa Rais, NEMC pamoja na viongozi mbalimbali katika wilaya ya Kisarawe ambapo amejionea shughuli za uchimbaji wa madini hayo yanayotumika kutengenezea malighafi za marumaru.

"Tumepitia matamko ya mwekezaji na ya wataalamu wetu na tumeona tatizo lipo. Mwekezaji alipewa masharti toka mwaka 2018 arekebishe lakini mpaka leo bado hajayarekebisha. Biashara inaendelea na malalamiko ya wananchi bado yapo. Kwahiyo Mhe. DC tutakupa matokeo ya 'findings' zetu kwa mwanasheria wa NEMC na wa Ofisi ya Rais ni hatua zipi ambazo tutazichukua." Amesema Mhe. Zungu

Kwa upande wake mkuu wa wilaya ya Kisarawe Mhe. Jokate Mwegelo amesema wahusika wa eneo hilo wanaonekana kutokujali kabisa juu ya utaratibu uliopo na kuwataka kuheshimu sheria.

"Hapa inavyoonekana kuna uholela, vitu havijakaa sawa.Na mheshimiwa Waziri nadhani na wewe umejionea. Sio kwamba hatuhitaji wawekezaji, Sio kwamba Kisarawe haina mali lakini muhimu sheria na taratibu zifuatwe. Hayo yote yakifuatwa hata wananchi wangekuwa wanafurahia mradi." Amesema Mhe. Mwegelo

Nae Meneja wa NEMC kanda ya Mashariki Bw. Anold Mapinduzi amesema kuwa mwekezaji anayehusika na mradi huo anatakiwa kufuata utaratibu wa kimazingira ili kuepusha madhara zaidi.

"Anavyoelekezwa kuzingatia yale matakwa ya kimazingira kuendana na sheria na kanuni ni kwa faida yake. Wananchi wakiathirika hataweza kulipa hayo maisha ya wananchi. Wananchi wakitoka na kuja kumharibia kutokana na kushindwa kuridhika kutokana na vitendo anavyowafanyia itakuwa ni hasara kwake. Kwahiyo ni vizuri anavyopewa maelekezo akayatekeleza kwa wakati." Amesema Mapinduzi

Mmiliki wa Machimbo hayo bwana Adam Iremu amesema kuwa anasubiri muafaka wa mgogoro huo atakapoitwa naMhe. Waziri kama alivyoeleza.

"Kikubwa ni wakishaniita nitakwenda na mimi nitoe ushahidi wangu na vielelezo vyangu na ndio nitafahamu maamuzi watakayo yatoa." Amesema Iremu

Machimbo ya madini ya Kaolini katika eneo hilo la Kisarawe yanamilikiwa na kampuni ya Rakkadlin Co. Ltd na wamiliki hao kwa muda mrefu wamekuwa wazito kutekeleza maagizo wanayopewa na mamlaka mbalimbali za mazingira ikiwemo NEMC pamoja na mamlaka za serikali ya Wilaya ya Kisarawe.

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Samia Suluhu Hassan akizungumza na Rais mpya wa Burundi Mhe. Evariste Ndayishimiye Ikulu ndogo Gitega Nchini Burundi alipowasilisha salam za Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Dkt. John Pombe Magufuli kwa Rais Ndayishimiye. Kushoto ni Rais mstaafu wa awamu ya nne Dkt. Jakaya Kikwete

Makamu wa Rais aiahidi Burundi ushirikiano

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Samia Suluhu Hassan ameahidi kuwa Tanzania itaendelea kushirikiana na Burundi katika nyanja mbalimbali za maendeleo.

Mhe. Samia alisema hayo wakati akitoa salamu za pongezi kwa niaba ya Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Dkt. John Pombe Magufuli kwenye sherehe za kuapishwa kwa Rais mpya wa Burundi Evariste Ndayishimiye zilizofanyika Gitega, Uwanja wa Igoma mjini Gitega nchini Burundi.

Katika sherehe hizo ambazo pia zilihudhuriwa na Rais Mstaafu wa Awamu ya Nne Dkt. Jakaya Mrisho Kikwete, Makamu wa Rais alimpongeza Rais Ndayishimiye kwa ushindi alioupata katika Uchaguzi Mkuu wa hivi karibuni .

Pia Mhe. Samia aliwapa pole wananchi wa Burundi kwa kwa msiba mkubwa wa aliyekuwa Rais wa nchi hiyo Marehemu Pierre Nkurunziza na kuwataka wawe na subira katika kipindi kiki cha maombolezo.

Aidha Makamu wa Rais akiwa ameambatana na Dkt. Kikwete na NaibuWaziri wa Mambo ya Nje na Ushirikiana wa Afrika Mashariki Dkt. Damas Ndumbaro walifika nyumbani kwa marehemu Nkurunziza jijini Bujumbura kwa ajili ya kuitembelea na kuifariji familia akiwemo mjane na watoto.

Alimuomba Mwenyezi Mungu kuwapa uvumilivu na kuwa na subira katika kipindi hiki kigumu.

> Mhe. Samia aliwapa pole wananchi wa Burundi kwa kwa msiba mkubwa wa aliyekuwa Rais wa nchi hiyo Marehemu Pierre Nkurunziza na kuwataka wawe na subira katika kipindi kiki kigumu.

Hayati Pierre Nkurunziza

Jitihada za Serikali katika kuondosha kemikali aina ya Polychlorinated Biphenlys

Wafanyakazi wa Shirika la Umeme Tanzania (TANESCO wakiwa katika picha ya pamoja na viongozi kutoka Ofisi ya Makamu wa Rais mara baada ya kumaliza mafunzo kuhusu namna bora ya kudhibiti kemikali aina ya Polychlorinated Biphenlys (PCBs).

Na Anna Maria **Gerome**

Polychlorinated Biphenlys (PCBs) ni mojawapo ya kemikali zinazodumu katika mazingira kwa muda mrefu na kuhatarisha afya ya binadamu pamoja na mazingira hivyo, upo umuhimu wa sekta mbalimbali zinazohusika na Mazingira, Afya na Nishati kusimamia Sheria na miongozo katika utekelezaji wa pamoja katika udhibiti na usimamizi wake.

Uondoshaji wa kemikali aina ya Polychlorinated Biphenlys (PCBs) ni sehemu ya utekelezaji Mpango wa Kitaifa wa Mkataba wa Stockholm unaohusu Kemikali zinazodumu katika Mazingira kwa muda mrefu.

Kemikali aina ya PCBs ni kati ya kemikali zinazodhibitiwa chini ya Mkataba huu. Kemikali hizi hutumika katika mafuta ya transfoma na zimethibitishwa kuwa na athari katika afya ya binadamu na mazingira. Kulingana na matakwa ya Mkataba, kemikali husika zinapaswa kuwa zimeondolewa kwenye matumizi ifikapo mwaka 2028.

Ili kuweza kutekeleza matakwa haya ya Mkataba, Tanzania kupitia Mfuko wa Mazingira wa Dunia (GEF) ilipata fedha za utekelezaji wa Mradi wa uondoshaji wa kemikali aina ya PCBs katika matumizi yake hapa nchini.

Mradi wa uondoshaji kemikali aina ya PCBs

Lengo la Mradi huu ni kukusanya takwimu ili kubaini kiwango cha kemikali aina ya PCBs kinachotumika hapa nchini na kuandaa mpango kazi wa kuziondosha katika matumizi, kuimarisha utekelezaji wa Sera na Sheria zinzazosimamia udhibiti wa kemikali nchini na kuendelea kutoa elimu kwa umma kuhusu madhara kwa afya ya binadamu na mazingira yanayotokana na udhibiti hafifu wa kemikali hizi.

Shughuli za mradi

Shughuli zilizofanyika kubaini na kuziwekea alama transfoma zilizokutwa na kemikali hiyo, pia kukusanya Sampuli za mafuta ya transfoma zinazohisiwa kuwa na kemikali hizi zilikusanywa kutoka katika mikoa tisa ya Tanzania Bara ambayo ni Dodoma, Singida, Mwanza, Kilimanjaro, Arusha, Tanga, Pwani, Dar es Salaam na Morogoro ambapo jumla ya sampuli 553 za mafuta ya transfoma zilikusanywa na kuchunguzwa katika maabara. Kati ya hizo, sampuli 22 zilionyesha kuwa na kemikali ya PCBs.

Kupitia huu jamii imeendelea kuelimishwa kuhusu madhara kuhusu madhara yatokanayo na kemikali aina ya PCBs katika maeneo yenye transifoma zenye kemikali hiyo kwa njia ya mikutano ambapo elimu ilitolewa kwa wananchi takriban 810.

Aidha, wafanyakazi 45 wa Shirika la Umeme Tanzania (TANESCO kuhusu namna bora ya kudhibiti kemikali aina ya PCBs katika maeneo yao.

Hivyo kiasi cha lita za ujazo 16,535 za mafuta ya transfoma kilifanyiwa uchunguzi kimaabara na kuthibitishwa kuwa na kemikali aina ya PCBs. Mafuta husika yatasafirishwa kwa ajili ya kuteketezwa kwa njia salama kwa mazingira.

Mradi huu unatekelezwa kwa kipindi cha miaka mitano (2017 - 2022) kwa gharama ya sh. 1,876,567.700.00. Tanzania ni mojawapo ya nchi 12 za Jumuiya ya Nchi za KUsini mwa Afrika (SADC) zinazotekeleza Mradi huu kupitia Ofisi ya Makamu wa Rais kwa kushirikiana na TANESCO.

Nchi hizi ni pamoja na Botswana, Lesotho, Madagasca, Shelisheli, Msumbiji, Zambia, Malawi, Zimbabwe, Namibia, Afrika Kusini na Eswatini.

MAKAMU WA RAIS ASHIRIKI SHUGHULI YA KUHITIMISHA BUNGE ILIYOFANYWA NA RAIS DKT. JOHN POMBE MAFUGULI JIJINI DODOMA

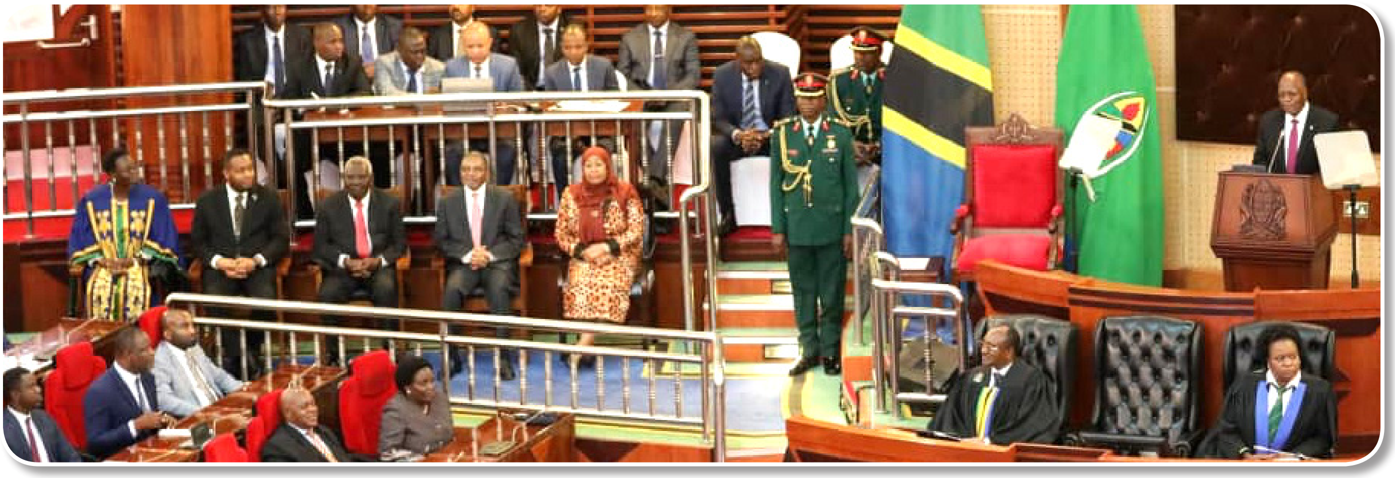

Fahamu kuhusu hifadhi ya bioanuai nchini Tanzania

Na Dkt. Thomas **Bwana**

Serikali imeweka sera, sheria na mikakati ya usimamizi wa misitu, uvuvi, rasilimali maji, kilimo, mifigo, wanyamapori kusimamia hifadhi na matumizi endelevu ya Bioanuai nchini. Usimamizi huu umewekewa muongozo na mpango mkakatai wa taifa wa hifadhi ya bioanuai (National Biodiversity Strategy and Action Plan).

Bioanuai ni mchanganyiko na mtofautiano wa viumbe hai katika mazingira vinakoishi, ngazi zote yaani Jenetiki, Spishi na mfumo-ikololojia. Bioanuai ni muhimu sana katika maisha yetu kwa vile inachangia kwa kiasi kikubwa upatikanaji wa huduma ikolojia yaani chakula kutokana na kilimo au uvuvi, maji, hewa safi, ustawi wa maisha bora na mapato kutokana na shughuli za kiuchumi.

Hali ya Bioanuai Tanzania

Tanzania imejaliwa kuwa na rasilimali kubwa ya maliasili za misitu, nyika, ardhi oevu, maziwa, mito na baharí ambavyo ni msingi wa utajiri wa maliasili, ambayo ni miongoni mwa maeneo 14 duniani yenye utajiri mkubwa wa bioanuai.

Katika mfumo ikolojia hii kuna aina nyingi za ndege, mimea, amfibia na reptilia zinazoifanya Tanzania kuwa nchi ya nne barani Afrika kwa kuwa na idadi kubwa ya wanyamapori, ikiwa na jumla ya aina 310 za wanyama. Aidha, inachangia asilimia 20 katika Afrika kwa idadi ya wanyama pamoja na mimea ya aina mbalimbali.

Bioanuai katika mfumo – ikoloji wa Misitu

Tanzania ina aina kuu mbili za misitu, misitu ya kupandwa na misitu ya asili. Misitu ya asili ina eneo lipatalo hekta millioni 33.5 ikiwa na aina kuu tatu za misitu ambazo ni miombo, montane forests and mikoko. Kuna aina 1,593 za miti na hii inaonesha utajiri mkubwa wa bioanuai.

Hata hivyo, kuna changamoto ya uharibifu wa Bioanuai katika mfumo ikolojia wa misitu unaotokana na matumizi makubwa na uvunaji haramu wa rasilimali za misitu kama mbao, magogo, kuni na mkaa, ukataji wa misitu kwa ajili ya upanuzi wa shughuli za kilimo na shughuli zingine za maendeleo.

Bioanuai katika Mfumo ikolojia wa Bahari na Pwani

Mfumo ikolojia wa Bahari na Pwani una viumbe wengi wanaofanya mazingira haya kuwa tajiri ya bioanuai. Bioanuai katika mfumo ikolojia hii ni pamoja na samaki, matumbawe, kasa, mamalia wa baharini kama vile nyangumi na pomboo, mwani, plankinton na misitu ya mikoko.

Hata hivyo, Mfumo ikolojia huu unakabiliwa na hali ya kupungua kwa bioanuai. Upungufu huo unatokana na uharibifu wa matumbawe kutokana na uvuvi haramu wa kutumia baruti, utiaji nanga na utengenezaji wa chokaa. Pia ukataji holela wa mikoko kwa ajili ya nishati, kilimo na ujenzi pamoja na uvuvi usio endelevu wa samaki na viumbe wengine katika bahari hususan kasa, pomboo na nyangumi aina mbili.

Bioanuai katika Mfumo ikolojia wa maji baridi

Mfumo ikolojia wa maji baridi unahusisha maziwa mabwawa na mito. Ikolojia hii ni muhimu kwa bioanuai kwa vile ni makazi ya aina mbalimbali ya viumbe kama samaki, wanyama na mimea ambavyo kwa pamoja vina umuhimu mkubwa kiuchumi na kijamii nchini.

Hata hivyo, hifadhi ya bioanuai katika mfumo ikolojia huu inakabiliwa na changamoto za kupungua kwa ubora wa maji, kupungua na kutoweka kwa baadhi ya aina za samaki, uvamizi wa magugu maji, kupungua kwa kina cha maji kunakoletwa na ongezeko la tabaki na virutubisho.

Changamoto ni uchafuzi utokanao na shughuli za viwanda na makazi, upungufu wa bioanuai, samaki na viumbe wengine, ukataji miti ovyo katika mabonde, uvuvi haramu, uharibifu wa ardhi utokanao na shughuli zisizo endelevu, hususan kilimo na ufugaji.

Bioanuani katika Mfumo ikolojia wa Ardhi Oevu

Maeneo ya ardhi-oevu yana thamani na kazi mbalimbali kama vile vyanzo vya maji, malisho, uzalishaji wa umeme, uvuvi na kilimo. Yapo maeneo manne ambayo yanatambuliwa kama maeneo ya Mkataba wa Ramsar. Maeneo hayo ni bonde la Kilombero, Ziwa Natron, ardhi-oevu ya Malagarasi-Moyowosi, na eneo la Ramsar la Rufiji-Mafia-Kilwa. Mfumo ikolojia huu ni makazi ya aina nyingi za viumbe wa majini na nchi kavu kama vile samaki, viboko, mamba, nyoka, kenge, na ndege aina mbalimbali.

Hata hivyo, kumekuwa na upotevu wa Bioanuai katika ardhi oevu unaotokana na ukataji holela wa rasilimali miti kwa ajili ya ujenzi, nishati na matumizi mengine. Pia uvamizi wa idadi kubwa ya mifugo kuzidi uwezo wa malisho, uvuvi, uchafuzi utokanao na taka za majumbani na viwandani, kemikali za kilimo, uharibifu kutokana na shughuli za maendeleo kama uchimbaji madini na uchomaji wa matofali, uvamizi wa mimea isiyo ya asili kama magugu maji na uwindaji usio endelevu husababisha upotevu wa samaki na wanyama.

Bioanuai katika Mfumo- Ikolojia wa kilimo

Bioanuai katika kilimo inahusisha spishi za mimea zinazolimwa kama vile nafaka, mimea jamii ya kunde, mazao ya jamii ya mizizi (mihogo na viazi), mimea ya mafuta, mazao ya nyuzi (pamba na katani), mazao ya viburudisho (kahawa na chai) na mazao mengine kama miwa, korosho na pareto.

Usimamizi wa hifadhi ya Bioanuai

Kutokana na umuhimu wa bioanuai na changamoto zinazojitokeza katika, jumuia ya kimataifa ikiwemo Tanzania iliamua kuchukua hatua za pamoja katika kuhifadhi bioanuai ikiwa ni pamoja na kuanzisha Mkataba wa Kimataifa wa Hifadhi ya Bioanuai.

Lengo la mkataba huu ni Hifadhi na matumizi endelevu ya bioanuai na mgawanyo sawa wa faida zitokanazo na Bioanuai. Jamhuri ya Muungano wa Tanzania iliridhia mkataba huu mnamo tarehe 8 Machi 1996.

Katika kutekeleza Mkataba huu Serikali inawekeza katika kuweka mfumo wa kitaasisi na kukuza uwezo wa sekta, taasisi na wadau mbalimbali ili kuifadhi bioanuai kikamilifu.

Ofisi ya Makamu wa Rais ina Jukumu la kuratibu sekta zote zinazohusika na hifadhi ya bioanuai katika kutekeleza usimamizi endelevu.

Udhibiti wa gugu maji Ziwa Victoria iwe ni kazi endelevu – NEMC

Na Johari **Kachwamba**

Mwenyekiti wa Bodi ya Baraza la Taifa la Hifadhi na Usimamizi wa Mazingira (NEMC) Prof. Esnati Chaggu amesema jitihada za udhibiti wa gugu maji (water hyacinth) ndani ya Ziwa Victoria ni muhimu ziwe endelevu

Akizungumza mkoani Kagera amesema "Nawapongeza kwa jitihada ambazo tayari zimefanyika kudhibiti gugu maji, nasisitiza Taasisi ziendelee kushirikiana ili kuleta tija ya kazi hii, aidha turejee kwenye sera zinazohusu udhibiti wa viumbe vamizi kama gugu maji kwa ajili ya kuboresha. Ni muhimu pia tuangalie utaratibu wa kushirikisha Nchi zingine za ukanda wa Ziwa Victoria, kwa kuwa mbegu za gugu maji zinaweza kurudi iwapo si jitihada za pamoja"

Aidha Bodi imepata ufafanuzi wa miradi ya kupunguza gugu maji katika ziwa Victoria kwa upande wa Kagera.

Akizungumza Mratibu wa gugumaji

> Mdudu aina ya Mbawa Kavu ni rafiki kwa mazingira na ana uwezo wa kuangamiza gugu maji. Changamoto tunayotakiwa kufanyia kazi kwa sasa ni programu endelevu ya kuzalisha wadudu hawa kwa wingi ili wapelekwe kwenye maeneo yaliyoathirika na gugu maji..

Mkoa wa Kagera, Dedan Sombe amesema Eneo la Nyamkazi-Bukoba ni miongoni mwa maeneo sugu yenye gugumaji kwa Ziwa Victoria.

"Udhibiti wa gugu maji katika Halmashauri ya Manispaa ya Bukoba umekuwepo kwa njia mbalimbali, ikiwemo utekelezaji wa mradi wa LVEMP I na II, iliyohusisha vikundi vitatu vya jamii, kujenga Kituo cha kuzalisha wadudu aina ya mbawa kavu na utitiri," alisema Sombe.

"Wastani wa mbawa kavu milioni 25 walizalishwa na kupandikizwa katika maeneo mbalimbali ya Manispaa ya Bukoba, tani zaidi ya 46 za gugu maji ziliopolewa na kuchomwa katika mwalo wa Nyakanyasi na Kifungu," aliongezea Sombe

Aidha Mjumbe wa Bodi ya NEMC, kutoka TPRI, Dkt. Neduvoto Mollel amefafanua umuhimu wa kuzalisha Mbawa Kavu kwa wingi.

"Mdudu aina ya Mbawa Kavu ni rafiki kwa mazingira na anauwezo wa kuangamiza gugu maji. Changamoto tunayotakiwa kufanyia kazi kwa sasa ni programu endelevu ya kuzalisha wadudu hawa kwa wingi ili wapelekwe kwenye maeneo yaliyoathirika na gugu maji, ambalo linajizalisha kwa kasi, Taasisi zinazohusika zishirikiane kuandaa programu endelevu ili wadudu hawa wasaidie kudhibiti gugu maji".

Mwenyekiti wa Bodi ya Baraza la Taifa la Hifadhi na Usimamizi wa Mazingira (NEMC) Prof. Esnati Chaggu akizungumza wakati wa ziara ya Bodi hiyo mkoani Kagera kukagua athari za kuongezeka kwa maji katika Ziwa Victoria.

VIBONZO

VIBONZO

VIBONZO

Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira) Mhe. Mussa Azzan Zungu akizungumza wakati wa ziara ya kukagua mfereji wa Ilala Sharif Shamba.

Waziri Zungu atatua changamoto ya uchafuzi wa mifereji Ilala

Na Charles **Kombe**

Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira) Mhe. Mussa Azzan Zungu amefanya ziara katika Mtaa wa Sharif Shamba Ilala jijini Dar es Salaam kukagua mfereji wa maji ya mvua katika eneo hilo kwa lengo la kuangalia ubora wa mfereji huo.

Mhe. Zungu akiambatana na Kaimu Mkurugenzi Mkuu wa Baraza la Taifa la Hifadhi na Usimamizi wa Mazingira (NEMC) Benjamin Mchwampaka pamoja na wataalamu wa mazingira amesema kuwa baada ya ujenzi kukamilika kwa kipindi cha mwaka mmoja na nusu changamoto zilianza kujitokeza jambo ambalo lilileta wasiwasi kwa Wananchi.

"Nimepata malalamiko kutoka kwa wananchi kuhusu mfereji huu kuwa kuta zake zimeanza kubomoka, imenilazimu kuwaita wataalamu wa mazingira kutoka Ofisi ya Makamu wa Rais kitengo cha mazingira, wataalamu kutoka NEMC na Mkandarasi aliyepewa tenda hii. Bahati nzuri mkandarasi amekubali kuukarabati tena mfereji huu." amesema Mhe. Zungu

Waziri Zungu pia amewataka viongozi mbalimbali wa mtaa kuhakikisha wanafanya doria mara kwa mara ili kuzuia wahalifu wanaochafua mfereji huo.

"Wakuu wa kamati za ulinzi na usalama wa mtaa, na wakuu wa kamati za mazingira za mtaa ni lazima mfanye doria za mara kwa mara kuhahakisha mifereji hii haichafuliwi kwa takataka ili wananchi waishi salama na Amani katika maeneo yao." ameongeza Mhe. Zungu

Kwa upande wake mwenyekiti wa Mtaa wa Sharif Shamba Omary Mkumbi amesema kuwa mfereji huo umekua na changamoto ikiwemo uchafuzi wa mazingira unaofanywa kinyemela na wananchi.

"Mfereji wetu hauna maelekezo ya kusafishwa mara kwa mara. Wako wananchi wanaochafua mfereji huu, tunaweka mtego lakini bado hatujawabaini wahusika wanaotenda vitendo hivyo. Lakini kamati yangu ya mazingira inajitahidi lakini binadamu ni wazito yaani saa sita usiku, saa saba ndio wanakuja kumwaga uchafu." Amesema Mkumbi

Naye Kaimu Mkurugenzi Mkuu wa NEMC Benjamin Mchwampaka ametoa rai wahusika wa mfereji huo kutafuta mbinu mbadala ya kuulinda kutokana na kuwa na umuhimu mkubwa kwa usalama wa maeneo hayo.

"Changamoto tunayoiona kama NEMC ni hali ya utupaji wa takataka kwenye mfereji na kutiririsha maji machafu. Kwa mujibu wa sheria ya mazingira maji machafu hayatakiwi kutiririshwa kwenye mfereji wa maji ya mvua. Sisi tunatoa rai pande zote mbili za mfereji watunze mfereji huu ambao ni muhimu sana kwa Wananchi wa maeneo haya." amesema Mchwampaka

Mfereji huo wa maji ya mvua umejengwa kwa ushirikiano wa umoja wa mataifa na ofisi ya Makamu wa Rais na umekuwa msaada mkubwa katika kuzuia mafuriko licha ya kuwepo kwa changamoto za uchafuzi wa mazingira zinazofanywa na Wananchi wa eneo hilo.

Sehemu ya mfereji wa maji ya mvua uliopo Mtaa wa Sharif Shamba wilayani Ilala ambao ulikaguliwa na Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira) Mhe. Mussa Azzan Zungu.

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Samia Suluhu Hassan na Rais Mstaafu wa Awamu ya Nne Dkt. Jakaya Mrisho Kikwete wakiwa katika picha ya pamoja na Mjane na Watoto wa marehemu Rais Pierre Nkurunziza wa Burundi baada ya kuitembelea na kuifariji familia hiyo.

Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira) Mhe. Mussa Azzan Zungu akitoa maelekezo kwa wataalamu kutoka Idara ya Sera na Mipango wa Ofisi yake wakati wa kikao cha kupitia rasimu ya Sera ya Taifa ya Mazingira kilichofanyika ukumbi wa mikutano ofisini hapo jijini Dodoma.

Naibu Katibu Mkuu Ofisi ya Makamu wa Rais Balozi Joseph Sokoine akizungumza wakati wa ufunguzi wa mafunzo ya wakaguzi wa mazingira kutoka Mamlaka za Serikali za Mitaa za Mkoa wa Dodoma. Kulia ni Katibu Tawala wa Mkoa huo, Maduka Kessy.

Kaimu Meneja wa Uzingatiaji wa Sheria kutoka Baraza la Taifa la Hifadhi na Usimamizi wa Mazingira (NEMC) Dkt. Madoshi Makene akitoa mada wakati wa mafunzo ya wakaguzi wa mazingira wa Mamlaka za Serikali za Mitaa Mkoa wa Dodoma.

Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira), Mhe. Mussa Azzan Zungu akimtunuku cheti cha kuhitimu mafunzo ya wakaguzi wa mazingira mmoja wa washiriki. Wanaoshuhudia ni Katibu Mkuu Ofisi ya Makamu wa Rais Mhandisi Joseph Malongo na Naibu Katibu Mkuu Balozi Joseph Sokoine.

Tanzania inavyoshiriki kupunguza uzalishaji wa gesijoto

Na Robert **Hokororo**

Tanzania ni mwanachama wa Jumuiya za Uhifadhi na Usimamizi wa Mazingira za kikanda na za Kidunia hivyo kutokana na hatua hiyo inapaswa kutekeleza Sera na Sheria za mazingira kuendana na makubaliano na maazimio yanayofikiwa katika Jumuiya hizo kwa kadri inavyowezekana.

Nchi yetu ni Mwanachama wa Mkataba wa Kimataifa wa kukabiliana na Mabadiliko ya Tabianchi unaojulikana kama Mkataba wa kulinda mazingira wa Paris (Paris Agreement). Katika kuutekeleza nchi wanachama zimekubaliana kupunguza uzalishaji wa gesijoto kwa pamoja na kuongeza juhudi za kuhimili athari za mabadiliko ya tabianchi.

Katika kuunga mkono juhudi hizo, Tanzania imeandaa miradi ya kimkakati kwa lengo la kupunguza uzalishaji wa gesijoto hata kama kiwango cha uzalishaji wa hewa ukaa nchini ni kwa kiasi kidogo (Kwa mujibu wa Ripoti Greenhouse Invetory ya Tanzania ya mwaka 2018). Kwa ajili hiyo, nchi yetu inatekeleza miradi ambayo itapunguza uzalishaji wa gesijoto.

Miradi hiyo ni pamoja na ujenzi wa reli ya kisasa (SGR) na ujenzi wa bwawa la uzalishaji wa umeme wa megawati 2115 la Mwalimu Nyerere Hydropower (Stieglers Gorge).

Ujenzi wa reli ya kisasa unatarajiwa kupunguza uzalishaji wa gesijoto ambayo hutokana na utumiaji wa malori kwenye usafirishaji wa mizigo na mabasi kwenye usafiri wa abiria ambapo vyombo hivyo hutumia dizeli izalishayo gesijoto aina ya hewa ukaa.

Hivyo reli hii haitatumia dizeli bali itatumia umeme ambao unatokana na nguvu ya maji na kwa kujenga bwawa la Mwalimu Nyerere tutaongeza kiasi kikubwa cha umeme unaozalishwa kwa nguvu ya maji, na kupunguza kwa kiasi kikubwa matumizi ya gesi asilia na dizeli katika uzalishaji wa umeme.

Aidha, upatikanaji wa umeme wa uhakika utakaozalishwa utasaidia wananchi walioko vijijini na mijini kupata umeme wa uhakika na gharama nafuu na hivyo kupunguza kwa kiasi kikubwa ukataji wa miti kwa ajili ya kupata nishati ya kuni na mkaa.

Jitihada hizi zitachangia kwa kiasi kikubwa kwenye hifadhi ya mifumo asilia ya kimaumbile/bioanuai na kuwa miradi hii miwili ikikamilika nchi yetu itakuwa imetoa mchango mkubwa katika kupunguza uzalishaji wa gesijoto.

Inaendelea Uk 18 >>

Tanzania inavyoshiriki kupunguza uzalishaji wa gesijoto

Umeamka vibaya unakwenda kwenye kiwanda cha nondo ukatafute makosa ambayo hayapo ili ujipatiea fedha tutakuchukua hatua. Sheria izingatiwe lakini busara itumike, pale kwenye makosa madogo wanapewa muda kurekebisha na unapotakiwa kutoza faini utoze

Ukiharibu na kuchukua miundombinu ya reli, Tanesco au TTCL unakuwa unaondoa huduma kwa Watanzania hivyo tunakushitaki kwa uhujumu uchumi maana unazuia mapato ya Serikali muwe waangalifu katika kusimamia sheria zilizowekwa

>> Inatoka Uk 17

Juni 5, Tanzania iliungana na Jumuiya ya Kimataifa kuadhimisha Siku ya Mazingira Duniani ambayo ilikuwa na kaulimbiu "Tutunze Mazingira: Tukabiliane na Mabadiliko ya Tabianchi".

Kimsingi kaulimbiu hii inahusu hifadhi ya mazingira dhidi ya athari za mabadiliko ya tabianchi ambazo tayari zimekwishaonekana nchini katika sekta za kilimo, mifugo, uvuvi, maji, afya ya binadamu na makazi, utalii, misitu pamoja na miundombinu.

Serikali kupitia Ofisi ya Makamu wa Rais imeandaa mpangokazi ambao utaimarisha ushirikiano na vitengo vya usimamizi wa Mazingira ndani ya Mamlaka ya Serikali za Mitaa pamoja na kuongeza idadi ya wakaguzi wa mazingira na kuwajengea uwezo ili kuimarisha utekelezaji na uzingatiaji wa Sheria ya Mazingira Namba 20 ya Mwaka 2004.

Aidha, uzingatiaji na utekelezaji katika usimamizi wa mazingira ni masuala muhimu katika utawala wa Sheria na utawala bora. Hata hivyo uzingatiaji na utekelezaji wa Sheria za Mazingira usioridhisha na hafifu hudhoofisha utawala wa sheria na maendeleo endelevu.

Kushindwa huku huashiria uhitaji wa kuongeza jitihada za kuimarisha usimamizi ili kuhakikisha kuwa uzingatiaji wa Sheria za Mazingira unaboreshwa.

Kwa kutambua umuhimu huo Ofisi ya Makamu wa Rais kupitia Baraza la Taifa la Hifadhi na Usimamizi wa Mazingira (NEMC) iliwapa mafunzo wakaguzi wa mazingira kutoka Mamlaka za Serikali za Mitaa za Mkoa wa Dodoma.

Mafunzo hayo yalifungwa Juni 5, 2020 ikiwa ni sehemu ya Maadhimisho ya Siku ya Mazingira Duniani kitaifa na Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira), Mhe. Mussa Azzan Zungu.

Akitoa hotuba ya kufunga mafunzo hayo Zungu anawataka wakaguzi hao kutotumia madaraka yao vibaya kufanya uonevu kwa wawekezaji kufunga viwanda hatua ambayo inakosesha Serikali mapato.

"Umeamka vibaya unakwenda kwenye kiwanda cha nondo ukatafute makosa ambayo hayapo ili ujipatiea fedha tutakuchukua hatua. Sheria izingatiwe lakini busara itumike, pale kwenye makosa madogo wanapewa muda kurekebisha na unapotakiwa kutoza faini utoze," anasema Zungu.

Ikumbukwe Sheria ya Usimamizi wa Mazingira Sura 191 Kifungu cha 182 (1) na (2) inatamka kuwa Waziri wa Mazingira ana mamlaka ya kuteua wakaguzi wa mazingira kutoka miongoni mwa watumishi wa NEMC, mtumishi yeyote wa Mamlaka ya Serikali za Mitaa, Wizara au Asasi yoyote ya umma kwa jina au wadhifa wake.

Kifungu cha 182 (3) kinabainisha madaraka ya wakaguzi wa mazingira ambayo ni pamoja na kuwa na uwezo wa kuingia mahali popote na kufanya ukaguzi wanapotilia shaka ukiukwaji wa sharia ya mazingira.

Taka hatarishi

Kwa upande wa taka hatarishi Waziri Zungu anapendekeza wakaguzi hao kufanya kazi kwa ushirikiano na Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi pamoja Mamlaka ya Mapato Tanzania (TRA) katika maeneo ya mizani yanakopita malori ya mizigo na kuyakagua mzigo uliobebwa.

"Muende mkafanye kazi kwenye mizani mkiona gari limebeba taka hatarishi hasa vyuma chakavu mkilitilia shaka mnalizuia na kwa kushirikiana na NEMC mnakagua vibali maana kuna wengine wanatumia mwanya huo kupitisha miundombinu ya Serikali.

"Ukiharibu na kuchukua miundombinu ya reli, Tanesco au TTCL unakuwa unaondoa huduma kwa Watanzania hivyo tunakushitaki kwa uhujumu uchumi maana unazuia mapato ya Serikali muwe waangalifu katika kusimamia sheria zilizowekwa," anasema. Baada ya Serikali kuhamia Dodoma kumekuwa na ongezeko la watu pamoja na shughuli za kiuchumi ambayo yanaenda sambamba na mahitaji ya rasilimali na uzalishaji wa taka.

Kama ilivyo katika mikoa mingine, mkoa huo una changamoto mbalimbali za mazingira, kama vile uchimbaji wa mchanga usio endelevu, kuongezeka kwa shughuli za uzalishaji na starehe ambazo baadhi zimeripotiwa kuwa na kelele kwa wananchi.

Pia kumekuwepo na ongezeko la uzalishaji wa taka pamoja na kuongezeka kwa matumizi ya vifungashio vya plastiki laini (tubings) kinyume na katazo la Serikali kuhusu matumizi ya mifuko ya plastiki.

Wakaguzi wa mazingira wamejulishwa kuhusu fursa, changamoto zinazohusiana na majukumu yao pamoja na namna ambavyo wanavyoweza kufanya kazi kwa ufanisi na kuwa chachu ya kuleta maendeleo endelevu pamoja na kuongezeka kwa elimu ya mazingira kwa umma na wadau mbalimbali hapa mkoani Dodoma.

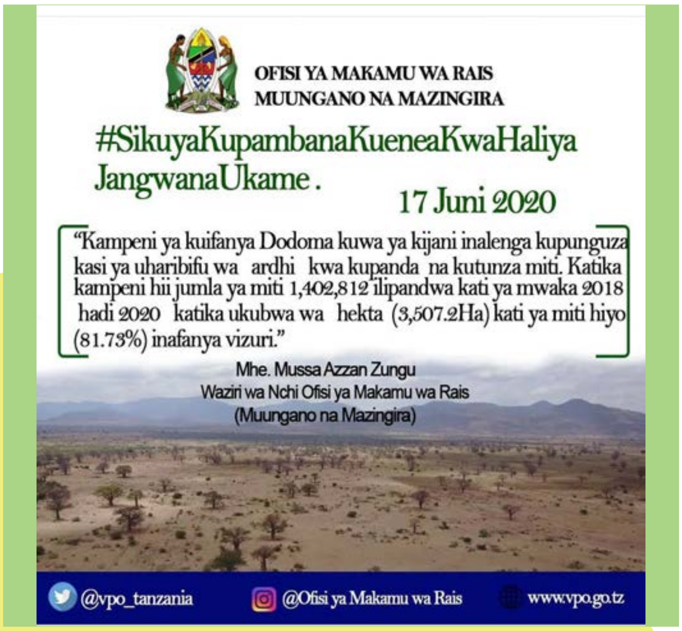
OFISI YA MAKAMU WA RAIS
MUUNGANO NA MAZINGIRA
#SikuyaKupambanaKueneaKwaHaliya JangwanaUkame.
17 Juni 2020
"Kampeni ya kuifanya Dodoma kuwa ya kijani inalenga kupunguza kasi ya uharibifu wa ardhi kwa kupanda na kutunza miti. Katika kampeni hii jumla ya miti 1,402,812 ilipandwa kati ya mwaka 2018 hadi 2020 katika ukubwa wa hekta (3,507.2Ha) kati ya miti hiyo (81.73%) inafanya vizuri."
Mhe. Mussa Azzan Zungu
Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Rais
(Muungano na Mazingira)
@vpo_tanzania
@Ofisi ya Makamu wa Rais
www.vpo.go.tz

Ofisi ya Makamu wa Rais
Muungano na Mazingira
Aprili 26, 2020
MIAKA 56
MUUNGANO
Maendeleo ya Tanzania Kiuchumi yanategemea Muungano Imara, Siasa Safi na Uongozi Bora. Tumia Kura Yako Kuchagua Kiongozi Bora 2020.
Tuudumishe na tuulinde Muungano Wetu
Jikinge, Wakinge Wengine corona Inazuilika
+255 685 333 444
Ofisi ya Makamu wa Rais Tanzania
ofisi_ya_makamu_wa rais
www.vpo.go.tz

OFISI YA MAKAMU WA RAIS
MUUNGANO NA MAZINGIRA
SIKU YA MAZINGIRA DUNIANI
5 JUNI 2020
Tunapoadhimisha siku ya Mazingira Duniani, TUTUNZE MAZINGIRA: KUKABILIANA NA MABADILIKO YA TABIANCHI.
Ofisi ya makamu wa rais Tanzania
Ofisi ya makamu wa rais Tanzania
www.vpo.go.tz

ofisi_ya_makamu_wa_rais
OFISI YA MAKAMU WA RAIS
MUUNGANO NA MAZINGIRA
#SikuyaKupambanaKueneaKwaHaliya JangwanaUkame.
17 Juni 2020
Tafiti zinaonesha kwamba asilimia sitini na moja (61%) ya ardhi ipo katika hatari ya kugeuka jangwa na asilimia kumi na sita (16%) ya nchi nzima imekwisha onesha dalili za wazi za kuwa jangwa
@vpo_tanzania
@Ofisi ya Makamu wa Rais
www.vpo.go.tz

Ofisi ya Makamu wa Rais
Muungano na Mazingira
MIAKA 56
MUUNGANO
Ofisi ya Makamu wa Rais, Muungano na Mazingira inawatakia Watanzania wote maadhimisho mema ya miaka 56 ya Muungano wa Tanganyika na Zanzibar.
Tuudumishe na tuulinde Muungano Wetu
Jikinge, Wakinge Wengine corona Inazuilika
+255 685 333 444
Ofisi ya Makamu wa Rais Tanzania
ofisi_ya_makamu_wa rais
www.vpo.go.tz

Limetolewa na Kitengo cha Mawasiliano Serikalini
Ofisi ya Makamu wa Rais
S.L.P. 2502, Dodoma, Tanzania
Simu: +255 266 235 2038 • Nukushi +266 235 0002
Barua pepe: ps@vpo.go.tz • Tovuti: www.vpo.go.tz
Simu ya mkononi: 0685 333 444
Facebook: Ofisi ya Makamu wa Rais
Instagram: ofisi_ya_makamu_wa_rais
Twitter: @vpo_tanzania